

weetā deh්k ūdīshanas, bet to newareja nelahdā finā „us ūka“
dabut, tamdeh්k la pagasta wezakajs išturējās loti weenalbfigi,
pat ūaubfigi. Tur tād ari „wezenes ūawā „prakšē“ ūmaiididas-
mas rihlojās wehl ūcho baltu deenu.

Wisleelakā mehriba pagastu wezakajeem buhtu jagrejch us
schuhpibas un s̄lepenas alkoholišku dsehreenu tirgošchanās apro-
beschoſchanu. S̄lepena tirgošchanās ar alkoholiseem dsehreeneem,
peh̄ monopola eeweschanas, daschōs apgabalōs loti siprā mehrā
isplatiſusēs. Schos „gobigos“ zilwekus, kas ar schahdu tumſchu
weikalu weilli prot rihkotees, gruhti usokshkeret akžes un po-
lizijas eerehbneem. Pehdejeem wajaga nahlt valihgā pagasta
wezakajam, kurejch ſawus laudis un winu „tumſhos zaurumus“
pasihst tilpat labi kā ſawus preezus pirlsius un tadehk ari wa-
rēs weeglati ſchās nebuhschanas wilkt deenas gaifmā. Bet,
deemschehl, jaſala, ka daschās weetās muhſu mihlā Deewa ſe-
mitē ir taħdi „weifħi“, kuri ar leelako weenaldſibu noluħkojās,
ka ſchahdas „wahrīgas leetinas“ pilnōs feedōs uſplaukt pat
winu begunu preefħā, proti, pagastu namōs, kur pagasta ſin-
neſħi „sarkangalwitei“ un „garkallitei“ eerihkojuſħi miħlu
patwersmi un uſ ſinamu mahjeenū „iſſlahpuſħos“ atſpirdsina
wehl labaki nekā aplwehpusħais frogus papus. Pagasta weza-
kajeem ſche nebuhtu wiſ „jakkibo“ waj ari ar weenaldſibu ja-
atgremo parasiā frahje: „ſchahda „krahmeſchanās“ jau nar ne-
ħahds noſeegums!“ Preelfħ ſcho launumu apkarofšchanas jau
ſtrahħa naigi ween waldbiha un liħbs ar winu tas paſs pee-
nahkums il-weenam pawalstneekam, kam ruhp tautas għo
labllahjiba.

Wehl waretu peewest daschus peemehrus, kür buhtu jaſa-
gaida no pagastu wezalo puſes ſtingrača darbiba, bet peetiks
jau ar ſcheem, jo wini ari itin gaifchi leezina, zif gruhis un
atbildigs ir — pagasta wezalā amats, ja wiñch grib wiſpu-
figi weizinat ſawā pagastā lablakajibū un kahrigi iſpildit ſawu
peenahfumu. Nebuhs leeki aifrahbit, ka winu ſchahdā gruhtā
wiſpahribas darbā pabalſtit ir latra ſaprahtiga un kreetna pa-
gasta lozella veenahfums.

No ahrsemēm.

Belgeesche rijskofschans Widus-Afrikā.

Londonē patlaban išnākuši tāhda grahmata Angļu valodā „Bibus - Afrikas augons”. Šīni grahmata aprakstīta Belģešhu nezīmējigā rīhkošanās Kongo valstī Afrikā. Šo grahmatu farakstījuschi diwi Bibus-Afrikas apzīkotajī un apgāhdajīs tāhds pasīstams Angļu grahmatu apgāhdajās. Ezerets Londonē, jo zitās valstis pēc eespehjas Belgijas waldība aplintītus buktu gāhdajuši, lai grahmatas nenaikūtāja, kā tā arī jau draudejuši suhđset Eweretu „par apmeloščanu”

Iau sen par „brihwo Kongo walst“ Eiroopeeschu awises nesa tahdas tumfchas baumas un paklusām stahstija par Belgeeschu neganto rihsfchanos Afrikā. Bet Belgijas waldbīa satrreis ofiziali isslaibroja tahdas walodas par „kaunprahttigeem meleem“, kurus isdomajuschi Belgijas waldbīas pretineeli. Bet nu israhbās, ka ščis walodas neween naw hijsfhi meli, bet tahli wehl neatllahji wiſas Belgeeschu nezil- wežibas, ko tee pastrahdajuschi pee nabaga nehgereem Kongo walst.

Wiswairak Kongo walsti rascho un iswed no tās — gu-
miju. Peeprafijumi pehz tās wairojās gadu no gada, eeweh-
rojot to, ta gumiju arween mairak fahf isleetot ruhyneezibā, tā
pee wełosipedeem, motorrateem un t. t. Gumijas raschoschana
Belgeeschhu ruhpneekeem ni eeneñ wisleelało pelau. Bet — par
kahdu zenu fchi pelna teek pirkta?

Kab weetejee Kongo walſis eedſihwotaji nomeerinati, t. i. kab wini ar aplauſchanu un zeematu iſpoſitſchanu pataiſiti tahdi, fa ne muti wairs netaifa waſa ſawu warmahku preelſchā, tad ſaldati (uſ brahku ſlepkaſibū eemahziti weetejee eedſihwotaji) ſadſen nehgerus meſchā. Ja nedelas beigās nehgeru pariſja naw meſchā ſawahkuſi noteiktu daudſumu gumijas, Belgeeschi, ar gaſdām ahbaſ pahtgaſdām, per nehgerus, pee ſam nepeeauguſchee un ſlinkafee teek pawiſam noſiſti. Noſiſtam nogreeſch roču un lihds ar gumiju noſuhta uſ leelnoliltawu: ſak, ſche, par to, ſa gumijas maſak, ſchoreiſ weena rola flaht.

„Rahdreib.“ — saka Sweedru zekotajs Sobolms, — „es fastaitiju grosā 18 atgriešas rokas un, pēhž leeluma spreeshot, daschās no tām peedereja seeweetēm un behrneem. Zitureis bij atsuhtītas — 160 rokas!... Daschreib rokas teik atgriešas wehl dsihweem nehgerem. 1895. gadā nehgeri, kuri apdsihwo Matumbas apgabalu, leedsās eet tāhlač semes widuži pēhž gumijas. Minus dīna „saldu elspedīzija“. Es gahju diwi trihs deenas wehlač pa saldu tu pēhdām. Mehls atradām tāhdu nokautu nehgeru seeweeti, kurai bij nogreesta labā roka. Beenā pušē tai guleja nokauts behrns; ari tam bij nogreesta labā roka. Seeweetei otrā pušē ari guleja behrns — tas bij wehl dsihws — peespeedes pee fastingučhās mahtes. Ari tam bij labā roka nogreesta.“

Schahdas un wehl breefmigałas negantibas aprakſia azuslezzineeli. Pee weetejo eedſihwotaju apspeeschanas teel nemtas palihgā kanibalu jeb zilweku ehdeju ziltis. Pehz latras tahdas weetejo eedſihwotaju slakteſchanas kanibali ſwin uſwaras fwehtlus. Ta 1893. g., — nostahsta kahds zits azuleezineels, kanibali, pehz kahdas weetejās pilſehtas eekarofſhanas, nehmās ſwinet uſwaras fwehtlus. Nokauto meeħas tika wahritas un pehz tam iſzeptas. No schis iſzeptas zilweku gałas kanibali pahrtika kahdu weſelu nebelu ... Nehgeru rahſa, pahrofihwojuſi trihs gaduſimtenus ilgu wehrgu tirgsnezzibu, fahla kust la waſks, lab nahja palihgā Eiropeeschu zilweku mihlestiba un lihdsjuhtiba. Desmit, peezaſadſmit gadu laiſla Belgeeschti nomaitajuschi wairal nehgeru, nelā Portugaleeschti pa weſeleem gaduſimteneem. Portugaleeschus faulkaja par breefmigeem wehrgu tirgotajeem, Belgeeschus fauz par „Afrikas kulturas neſejeem”, wineem dseed ſlawas dſeeſmas ... Kongo laukl aptlahti Eiropeeschu kulturas upuru qindeneem ...

„Ja mehs pat peenemtu, ka Eiropeschi sahks aifstahwet nelaimigos nehgerus — labs nahk ar gaibischanu — un daris galu reis daudzinatai Kongo valstij, kas atliks ko darit ihste-neem, bet ne wiltus kulturas un živilisazijas nefejeem? Kas atlifsees pehdigi no Kongo fomes? Milisi tukhnefaji, apðishtwoti no bresmigojām kanibalu zilitim, kuru fruhitis deg neis-bsehschams naids pret balto rahsu. Neaismirsteet,” saka farak-stitais grahmatas beigās, — „ka Belgeeschti schos kanibalus ee-mahzijuschi apeetees ar muhsu laiku schaujameem eerotscheem. Naw tad nekas ko brihnetaes, ka Belgeeschti skolneeki eewehros pirmo isdewigo gadijumu, Iai isleetotu sawas finashanas pret enihihstojeem baltajeem apspeedejeem.“

Franzijas presidents Lubè patlaban aizbrauzis uz Seemel-Afriku, sevischki uz Alschiru. Schim zelojumam politiskās apzinādās pēcīgkār leelu nosihmi, eewehrojot apstāklus Alschiras kaimiņos Marokā, kā arī Anglijas tehnika weefšanas bēnvidōs. Nesen atpakaļ atlūhdīs no fawa amata Alschiras generalgubernators. Sakarā ar šo notikumu iżzehluſes Franzijā stipra agitācija pret walibiu, sevischki pret ministru preleħschneeku Kombu. Dažhi laikraksti zeeħi apgalwoja ka Kombs, "iſehdis" lihdßschinejo Alschiras generalgubernatoru tadeħk, lai šo weetu aldotu fawam deħlam Edgarom. Schis gan pagādam eezeltis par ministru preleħschneeku Tunisā un Alschiras generalgubernatora weetu iſpildit usdots weetejam generalsekretaram, tatħsu driħsumā Kombs leetu nolahrifschot peħġi fawas regribas. Taħlaq preet Edgaru Kombu laikraksti zehlušchi apfuħħdību, ka tas waixata jeem Franzijas muhkeem neebahwajees ħsgħad weżjās brihwibas un tiefiħas, ja wiñam par to farnakħa weenu miljonu franku. Weegli faproptams, ka ministru preleħschneekam schis leetas newar buht patiħkamas.

No Turzijas sino, ka Albaneeschi negribot eelaistees faru-
nās ar komisiju, kura no sultana bij suhtita dehk winu apmee-
rinashanas. Komisija peeprafsjusi pa telegrafu Djakowā (netahlu
no Mitrowizas), fur Albaneeschu wifsaifchi meħdjs ġapulzetees,
vaj wina bej lawelleem waretu eerastees fħai vilseħtā. Ut-
wilde bij „ne“. Ja komisija tur rahbitos, tad to nogalinatu,
apat ja għadus 24 atpakał nogalina ja Zajkowizat sultana suhħni
Mehemedu-paſčha, kura m-ari bij usdots, raudsit iſlīgħt ar Al-
baneescheem.

Austrijas senakais erzherzogs Leopolds Ferdinands, tažadejais Leopolds Wölfings, kūrſch, kā finams, bēvās paſaulē ar kahdu altrīši, nu eſot iſlihdīs ar ūweem radeem. Wölfings apakalās no teesibām un ordeneem, kas ūweenoti ar wina augsto ūsimumu un tapat ari no tſchimeem un goda ūhmēm, kuras viņš personīgi iſpelniſees kara deenaſtā. Winſch apakalās, nekad wairs negreestees atpakaļ uz Austriju. Par to winam teik ū reiſi iſmaksati 200,000 franki un bes tam uſtura lihdselli viņu muhiſku.

No Lihnas jino, ka kahdā trakteeri eefahkuſes ūlba starp 60 Wahzu un tikpat dauds Austrijas saldateem. Ūlba pahehrtuſes par kautiņu us eelas. Ūlbeneeli metās zīts us zītu ar nuhjām, nascheem un zīteem eerothcheem. Leels bars Lihneeschu noskaitijās kautinā. Nota Wahzu saldatu ar štīkeem un patruka Austrijas saldatu kawētſchlus iſſchlihra. Daudsi no aujas dalibneekeem bija jaaisgahdā us ūlminizu.

No eekschsemem.

No Peterburgas. Zaur Wisaugstaki apšūprinatu kara paromes nolehmumu nošazits, kara pulku Iutertizigo un ūtoku uahzitajecem nolikt algu us 900 rbl. gada, īamehr lihds ūhim vini ūanehma 366 rbl. algas un 183 rbl. qada naudas.

No Peterburgas. Jaunos fods likumus, kā jau finālām, drīksumā iissludinās. Peterburgas juristi beedribas sapulējās par teem pāsneegtas daščas finas. Leelakais fods buhs arī turpmāk, kā lihds šchim, nahwes fods. Tad nahk spaidi arbi, waj nu uſ nenoteiktu, waj arī noteiktu laiku, uſ 4—15 gadeem (lihds šchim ſcho fodu wareja uſlīkt lihds 20 gadeem), uſreem ſeko pēspēsta aiffuhtīschana uſ nometinaſchanu. Aiffuhtīſchana uſ nometinaſchanu paleek kā iſnēhmuma fods preefchīas cheem noſeegumeem. Pahrmahžibas namu war pēspērest no $1\frac{1}{2}$ lihds 6 gadeem, zeetumu no 2 nedelām lihds 1 gadam, pērestu no weenas deenas lihds 6 mehnēſcheem un zeetolfsni, kā pēresta fodu, no 2 nedelām lihds 6 gadeem. Pehz uſleekamā ſoda ſmaguma noſeedsibas darbi ſadalamī 3 ſchķirās: ſmagumi noſeegumi (fodami ar nahwes fodu, spaidiu darbeem un ſekojošu nometinaſchanu spaidiu zelā), noſeegumi (fodami ar laboamo namu, zeetumu waj zeetolfsni), pahrkahpumi (fodami ar pērestu waj naudā). Paschaifstahwefchandas teesibas jaunais likums eewehrojamā mehrlā paplaſchinajis. Ta peelaujama, aiftahwot tillab godu, kā arī ihpafchumu, kaut arī uſbrukums uſ cheem nebuhtu ſaweenots ar uſbrukumu personai. Šoda mehrlā un iſwehles ſinā jaunais fodu likums pēſchķir teesām leelu orihwibū, eewehrojot apstahkļus. Pawefchanu uſ netillibū, kuru lihds ſchnejee likumi waj nu nemas, waj arī tikai loti maſ ſauhtami apbraudeja, jaunee likumi ſodis ūtāt dauds bahraaki. —

No Odesas. Patwersme bafkajjeem. Odesas osta us-
buhweta patwersme, kuit apmestees par deenu weetejeem osta
„bafkajjeem“ jeb „meschoneem“, fa winus sche fauz. Ildeenas
ur usturootes 300—400 bafkajji, bet daschreis pat lihds 650,
viswairak aufstas un apmahfuschaas deenäss. Ta fa ne gultu,
ne lahwu nam, tad bafkajji leelaks us grihdu, krahnis turwumä.
Beidsamä laikä, isleetodami few par labu wahritu uhdeni un
aguni, lo dabun par brihwu, bafkajji fahluşchi gatawot ari
chdeenu. Preetsch simeem un nespehjigeem bafkajjeem eerihkota
hpascha istaba. Dahdu bafkajju zaurmehrä ir ildeenas lihds
13 zilwelu. Wezifchi osta strahdneeki neween reis ween jou
uhguşchi, lai tos usnem weeteja nespehjneeku patwersme, bet
elpu truhkuma deht wini neteek usnemti. Bitadi wineem buhtu
owifam jaaisheet boja, ja tos neglahbtu eerihkota „patwersme“.

Nesen weens Odesas pilsehtas walbes lozeflis apmellejis patverfmi un apsolijees isgahdat no pilsehtas puses lahwas un gultas drehbes preefsch slimajeem baflahjeem. Patverfmes ufturam isluhgishot no pilsehtas lahdi 2000 rublu.

Semes wehrtibas zelshchanās Kreewijā. Kā Kreewijā semes wehrtiba pažehlupees, to „Westnits Jewropij“ aprahda schahdeem kaitleem: No semneelu atšwabinašchanas lihds 1894, gadam semes wehrtiba par desetinu zaurmehrā pažehlupees no 36 rbl. us 96 r. Reetrumu gubernās semes wehrtiba par desetinu pažehlupees no 22 r. us 68 rbl., deenwidus gubernās no 26 r. us 111 rbl. un deenwid-reetruma gubernās no 41 r. us 127 rbl. Kostromas gubernā semes wehrtiba pažehlupees tscheitfahrtigi, Nowgorodas gubernā septinfahrtigi un Taurijas gubernā sepmittfahrtigi. Ja eewehrojot to, ka muischneeki par semneelu semes atpirkschanu no walsts pušes toreif par to babujuschi kahdus 800 miljonus rublu un ka minetā laikmetā muischu ihaspachneeki if brihwas rokas pahrdewuschi kahdus 23 miljonus desetinu semes, ja leelakai baki semneeleem, išnahf, ka muischu semes wehrtiba no $1\frac{1}{4}$ miljarda pažehlupees us $2\frac{1}{2}$ miljar-deem rublu.

No Somijas sino „Finl. Gaš.“, la finantschu ministrija
vabijuši telegramu no korespondenta Johannisburgā Transvalē
ar šahdu saturu: „Doti dauds Somu sanakuschi Transvalē.
Dodu padomu, atrunat laudis, Iai šurp nenaħl, jo darba tir-
sus pahrpildits.“

Widjeme.

No Rīgas. Par Rīgas Latviešu Labdaribas Veedribas darbību 1902. g. „Balt. Wehrstetis” pārneids plāšāku aprastu, no kura šeit išnemam dašcas finas. Rīgas pilsetas valde notezējusī gada pabalstījusi Veedribas 4 klasīgo meistenu skolu ar 1000 rubleem. Veedribas nama buhwe, zīk no eeprekscheiem aprehkineem spreeschams, išmalkas apmehram 75,516 rublu 30 kap., beedribas nefustinama ihpaschuma wehrība ūchimbrīhscham buhtu 98,167 rubli 4 kap. Pahrejot uz Veedribas kahrtigo darbību, apgahdajot nabagus un usturot savas eestahdes, kā skolu, Ratrines behrnu patverīmi, nabagu nahju, besmalkas ķehki, jaleezina, kā šeit wiſur darbība bijusi osigala, nekā gadu eepreksch. Wiſur eenehmumi bijusī viļņi prahvali, neldā eeprekschejā gadā, tamdejēt ari iſbewumi leelaki. Veedriba iſdewa kahrtigu pabalstu 49 nabadsēm 412 rbl. 50 ap.; iſmalkaja behru naudas 20 rbl.; par sahlēm 2 rbl. 21 ap.; iſſneida weenteisigu pabalstu wairakeem 95 rublus. Saņķodama seemasīswehīku egliti, apbahwinaja 28 nabadses, 84 vahriauš un truhzīgi wezalu behrmus gan ar apgehrbu, apavem, skolas leetām, uſturas lihdsfelteem u. t. t., iſdodama 501. 15 kap. Nabagu mahja uſtureja un apkopa 19 nespēhneezes un uſtureja nabagu ķehki, iſ kura iſdewa par brihwu 12,376 porzijas nabageem un 4286 porzijas behrneem; apgahdaja I. ussgadā 36 skolneezes un II. p. 30 skolneezes ar brihīskolu, iſmalkajot 422 rbl. 25 kap. Veedribas nabageem ūneida ahrīta alihdsibū bei atlihdsibas Dr. Mengela, Dr. Aufschlape un Dr. Butnina īgi; apteekas ihpaschneeks A. Kraulīts īgs dewa nabageem ahles par brihwu un K. Mūkla ī. bahwinaja brihwibiketes preefsī irts apmellešanas nabadsēm. Šī wiſa minētā redīsams, ka Veedribas darbineezes un darbineeli wiſai tſchafli riſkojuſdhees.

Vīsa nabagu valīhdība naudā ištaisa 2860 rbl. 29 kāp., ne-
erehlinot bezmaksas puhlinus. Ar atsinību jamin, ka beedribu
ari tīshakli pabalstījuschi winas labwehti, „Rīgas Awiše”, „B.
Vehstnesis” uſnehmuschi par brihwu beedribas ūdinajumus,
Berga basara Kraji-Aisbewu Šabeedriba, I. Pahrdaugawas
kraji-Aisbewu kāpe un Widsemes Sawstarpigā Kreditbeedriha pa-
needha beedribai naudas dāhwanas. Komiteja iſsaka šchini weetā
arū ſirsnigako paldees wiſeem, kas ween tif weendā jeb otrā kahriš
veizinajuschi beedribas darbibu un iſsaka zeribu, ka beedriba ari
urpmāka darbibā atradis weenumehr pabalstu ſawoi darbibai.
Beedribas ūku apmelleja I. puſgadā 308 un II. puſgadā 304
kolneezes, no kurām I. puſgadā 36 un II. puſgadā 30 ūkolne-
ēm ūku bij par brihwu. Šolas uſtureſħana maksaja pag.
gadā 6353 rbl. 26 kāp., turpretim eenehmumu bija 5973 rbl.
leſskatotees uſ leeleem iſdewumeem pag. gadā, Komitejai tomehr
ija eespehjams daſhu ūkotaju algas uſlabot. — Katrinas
ehrnu patverfmes uſtureſħanai iſdoti 1558 rbl. 59 kāp. Otrā
puſgadā patverfmi apmelleja 22 puſeni un 24 meitenes. Iſ-
osejums dewis beedribai 1317 rbl. 25 kāp. leelu tihru atli-
mu. 31. marīa noturetā beedribas komitejas ūkēdē amati
ſbaliti ūchahdi: Par preelshneezi, zaur nahwi aifgahjuſħas
eedribas labdares un preelshneeze Dombrowski ūkēdē weetā,
eewebleta Ch. Berg fundē, adwokats Steinſelba ūks par winas
weetneeku, par rafsiwedeju R. Einberg fundē, adwokats Ans-
berga ūkungs par winas weetneeku. Par laſeereeni eewebleja
Wesser jaunkudsi un Amatneesa ūkung par winas weetneeku;
par mahju pahrwaldneeku Ōsolina ūkung, par beedru ūkotaju
ſkujes fundē, Breiſcha ūkung par winas weetneeku. Par pahr-
inatojām ūkēl eewebleja Tautas un Wesser jaunkundses; na-
agu patverfme Murewsky ūkundē. Šolas kuratorijā eewebleja
D. Treuland un Murewsky ūkundses, Ansberga un Olawa ūkungs;
ehrnu patverfme: Dr. Mengel un Treuland ūkundses, Amat-
neeka un Dr. Butnina ūkungs.

No Rīgas. V. Latweesħu wišpahrigo dseefmu īwħeltu
komiteja noturejuši 1. aprili, ta' Rīgas laikrafti finu, ħawu
irmo seħdi. Beedribas preeħschneels Grosswalda kungs finu-
is, ta' lihbis 1. aprilim peeteikti 121 jaunki- un wiħru-sori ar-
ahdeem 4200 dseebatajeem un dseebatajām. Pirmo toru wa-
konu sapulzi nolika uż-zeek deenu, 11. aprili, pulksten 5 peñi
u sħudeen as-San Ġużeppi Mifsud, Rīgas Latweesħu Beedribas namā.
Lai darbi la-
vali weiktos, īwħeltu komiteja uhażżinnoja Muusikas Komisjiju u
kunċi sapulzi jau no ħawas puves fastahbit konzertu programu.

— Slepapolīzija 1. aprīlī veen apzeitinājusi uz Daugavas pahrtikas pārēšanu tirpus 17 kabatu saglūs.

Krievijas Keisara Majestates
pilsgalma apgaļdatajs.

Danijas Kehnina Majestates
pilsgalma apgaļdatajs.

U e e n a z e n t r i f u g a s „Perfekt“

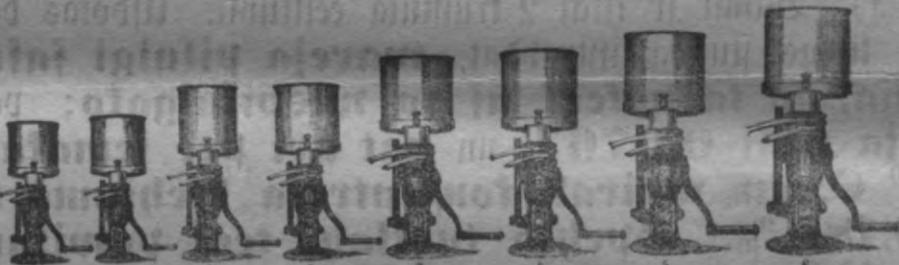
no atziju ūabeedribas

Burmeistera un Bainā, Ropenhagenē.

Leesnolsiklawa: Maskawā, Pokrowka 2.

Parisē 1900. gadā: Leela godalga (Grand prix).

— 200 pirmās godalgas. —

Leelumi	№ 00	0	1	2	3	4	5	6
Nokrejmo ūainus stundā	5	6	8	10	12	16	20	25
Zena rublos	55	60	70	75	90	105	135	150

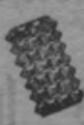
„Perfekt“ ir wisweenfahrſchakās zentrifugas.

Trumulis

ſastahw tikai no 4 dalām:

Tapebz:

„Perfekts“ ir weegli tihramš un kopā ſaleekams.

Trumulis

ſastahw tikai no 4 dalām:

Tapebz:

„Perfekts“ ir isturigs.

Par pamatigu nokrejmofhanu teek galvots.

(Salīdzini otrā pušē ūahwoſcho ūpreddumu.)

Ismehginajumu stacija pee Keisariskas semkopibas angstskolas Wihne.

Protokols.

Apakschā parakstijuschees esam pahraudijuschi schagada 4. februari peensaimneezibā „Perfekt” zentrifugu Nr. 2 no Burmeistera un Waina fabrikas Kopenhagenē, usstahditu no aistahwja Wihne A. Pfandhausera funga, un turklaht schahdus panahkumus eeguwwuschi:

1. ismehginajums: peena temperatura $27,5^{\circ}$ C., tauku saturs $3,7\%$. Zaur zentrifugu laida 30 litrus 14,5 minutes; tā tad par stundu schi zentrifuga war nokrejmot 124 litrus. Krehjuma samehrs pret leespeenu $1:6\frac{1}{4}$.

Leespeena tauku saturs pehz Gottlieba $0,188\%$.

2. ismehginajums: peena temperatura 35° C., tauku saturs $3,7\%$. Zentrifugai zauri laida 50 litrus 23,5 minutes; tā tad stundas laikā schi zentrifuga war nokrejmot 127 litrus. Krehjuma samehrs pret leespeenu $1:6$.

Leespeena tauku saturs pehz Gottlieba $0,076\%$.

3. ismehginajums: peena temperatura 31° C., tauku saturs $3,7\%$. Zaur zentrifugu laida 40 litrus 19 minutes; tā tad stundas laikā ar scho zentrifugu war nokrejmot 126 litrus. Krehjuma samehrs pret leespeenu $1:5\frac{1}{4}$.

Leespeena tauku saturs pehz Gottlieba $0,15\%$.

Schos ismehginajumus isdarija nepahrtrauzot weenu pehz otra, tā ka zentrifuga 57 minutes ilgi bij darba. Aloka opgreesenū skaita minute bij pee wiseem ismehginajumeem 54 lihds 57 minute. Spehka turklaht wina prastja mas, tā ka weens pats wihs zentrifugu pa wihs stundu gluschi weegli wareja greest.

Wispahrigais kopspreedums. Zentrifugas konstrukzija ir weenkahrfscha un pamatigi isturiga (solida). Wini ir tikai 2 trumula eelikumi. Usdotas darba sekmēs, tā ar scho zentrifugu war 125 litrus stunda isstrahdat, wareja pilnigi fasneegt. Nokrejmofchana ir teizama, jo ta noteek us to wisplnigako; pee 35° C. leespeena tauku saturs bija tikai $0,076\%$ un pat ari pee semakas peena temperatūras no $27,5^{\circ}$ C. un wairak konzentreta frehjuma (13% eeguwwuma) tas istaisīja tikai $0,188\%$. Spehka turklaht teek pamisam mas patehrets. Zentrifugas tihrischana un kopa salikschana ir weenkahrfschi un weegli isdarama. Zentrifuga atstahj loti labpatihkamu eespaidu un to war pehz ismehginajumu panahkumeem peeskaitit pee **wislabakām peena zentrifugām**.

Wihne, 1903. gada 17. februari.

Parakstijuschi: prof. Dr. W. Winklers.

Franzis Hoffmanns,

peensaimneezibas direktors.

„Perfekt” zentrifugas dabujamas

pee galwenā aistahwja Vidsemē, Igaunijā un Kursemē:

Lauksaimnieku sabeedribas „Paschpalihdsiba”, Rīga, Valmū eelā 2
un pee

Smolenskas lauksaimneezibas beedribas, Smolenskā,
Vitebskas lauksaimneezibas beedribas, Vitebskā, un
Bleßawas lauksaimneezibas beedribas, Bleßawā.